

CUMHURİYET

Arapça “çoğunluk” anlamındaki “cumhur” kökünden türetilen Cumhuriyet, çoğunluğa dayalı idari sistemin adıdır. Bu sistemde, seçim vardır ve ülke çoğunluğun seçtiği iktidarla yönetilir.

Bediüzzaman daha gençlik yıllarında Cumhuriyet esasını benimsemişti. Hayatını anlatan Tarihçede bu konu şöyle geçer:

“Bilâhare Siirt’e bağlı Tillo kasabasına gitti. Meşhur bir türbeye kapandı. Türbeye kapandığı vakit küçük biraderi Mehmed, yemeğini getiriyordu. Yemek içindeki taneleri kubbenin etrafında bulunan karıncalara vererek kendisi ekmeğini yemeğin suyuna batırarak kanaat ediyordu.

“Neden dolayı taneleri karıncalara veriyorsun?” denildiğinde şu cevabı verir:

“Bunlarda hayat-ı içtimaiyeye malikiyet ve fevkalâde vazifeşinaslık ve çalışma bulunduğunu müşahede ettiğim için cumhuriyet-perverliklerine mükâfaten kendilerine muavenet etmek istiyorum.”

1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde “Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?” sorusuna cevap olarak:

“Eskişehir mahkeme reisinden başka daha sizler dünyaya gelmeden benim dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki tarihçe-i hayatım isbat eder” diyerek yukarıda zikredilen “Karınca hadisesini” anlatır ve şöyle der:

“Hulefa-yı Raşidîn her biri hem halife, hem reis-i cumhur idi. Sıddık-ı Ekber, Aşere-i Mübeşşereye ve Sahabe-i Kirama elbette reis-i cumhur hükmünde idi. Fakat manasız isim ve resim değil, belki hakikat-ı adaleti ve hürriyet-i şer’iyyeyi taşıyan mâna-yı dindar cumhuriyetin reisleri idiler.”